T.C.
GIDA TARIM VE HAYVANCILIK
BAKANLIĞI

TÜBİTAK
TÜSSİDE

Jeotermal Seracılık Stratejilerinin Geliştirilmesi Projesi

www.tarim.gov.tr/BUGEM/jeotermalseracilik

Projenin Önemi

- Ülkemizin dünyadaki rekabet edebilirliğinde tarım ürünlerinin önemi
- Hidroponik (Topraksız) tarımın öneminin artması ve bu alanda yaşanan gelişmeler
- Türkiye'nin Jeotermal enerji potansiyeli açısından dünyada önemli bir yere sahip olması
- Ulusal Jeotermal Seracılık Stratejisinin ortaya çıkarılmasının gerekliliği

Projenin Amaçları

- Türkiye'nin jeotermal kaynaklarından gereğince yararlanmasını sağlamak
- Jeotermal seracılığın yaygınlaştırılması
- Jeotermal enerji potansiyelini ekonomiye kazandırmak
- Topraksız tarım ile elde edilen kaliteli ürün miktarını artırarak, tarım ürünlerinde marka oluşturmak
- Jeotermal seracılık sektöründe üretim, verimlilik ve pazarlama koşullarının, tasarlanacak etkin Stratejiler ve Politikalar yoluyla iyileştirilmesi ve bu şekilde bölgesel kalkınma, istihdam ve ulusal rekabet gücünün artırılmasına katkı sağlanması amaçlanmaktadır.

Proje Taraf ve Ekipleri

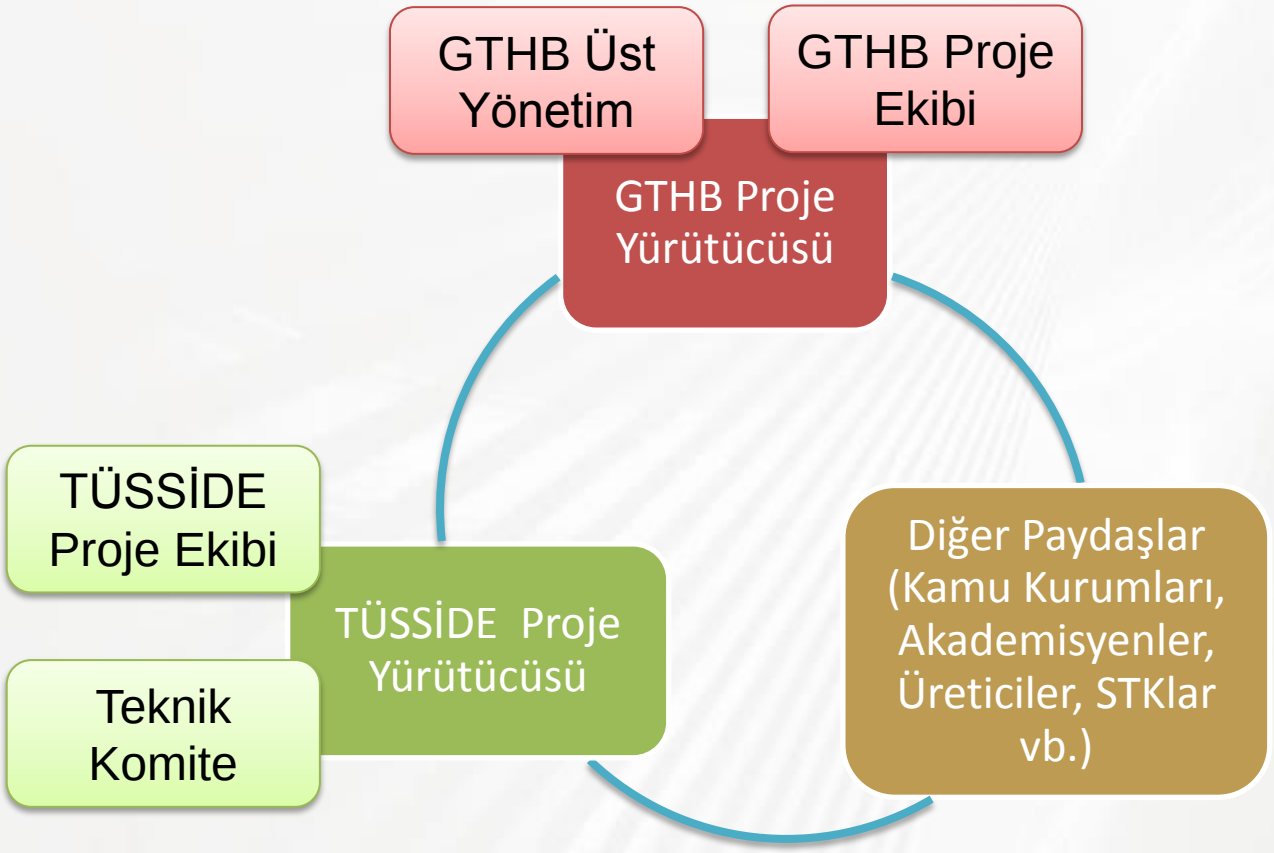

Teknik Komiteden Beklenenler

- ✓ Danışmanın ayda bir defa TÜBİTAK TÜSSİDE'de yapılacak "Değerlendirme Toplantıları"na katılması ve katkı sunması,
- ✓ Danışmanın düzenlenecek olan "Eğitim" ve "Paydaş Çalıştayları"na katılması ve çalışmaları yönlendirmesi
- ✓ Projede kullanılacak anket ve mülakat formlarının tasarlanması ve değerlendirilmesi
- ✓ Proje kapsamında oluşturulacak raporları oluşturması ve nihai hale getirmesi

Proje Kapsamı

- 1 Proje Ön Analizi

- 2 Kurumsal Kapasitenin Geliştirilmesi

- 3 Jeotermal Seracılık Sektörü Mevcut Durum ve Proje Sistem Analizi

- 4 Ulusal Jeotermal Seracılık Stratejilerinin Oluşturulması

Proje Kapsamı

- **1. İş Paketi: Proje Ön Analizi**

1.Faz
- İş Planının Netleştirilmesi ve Proje Ekiplerinin Oluşturulması

2.Faz
- Teknik Komite Oluşturulması

3.Faz
- Proje Başlangıç Toplantısı

4. Faz
- Aylık Teknik Komite Toplantıları

1.4 Faz: Teknik Komite Oluşturulması

Aylık Değerlendirme Toplantıları

Toplantı	Gün Sayısı	Toplantı Tarihi	Giriş	Çıkış
Proje Açılış Toplantısı	2 gün	09-10.06.2015	08.06.2015	10.06.2015
Aylık Teknik Komite Toplantıları 1	1 gün	26.06.2015	25.06.2015	26.06.2015
Aylık Teknik Komite Toplantıları 2	1 gün	04.08.2015	03.08.2015	04.08.2015
Aylık Teknik Komite Toplantıları 3	1 gün	28.08.2015	27.08.2015	28.08.2015
Aylık Teknik Komite Toplantıları 4	1 gün	22.09.2015	21.09.2015	22.09.2015
Aylık Teknik Komite Toplantıları 5	1 gün	30.10.2015	27.10.2015	28.10.2015
Aylık Teknik Komite Toplantıları 6	1 gün	27.11.2015	26.11.2015	27.11.2015
Aylık Teknik Komite Toplantıları 7	1 gün	25.12.2015	24.12.2015	25.12.2015

Proje Kapsamı

- 2. İş Paketi: Kurumsal Kapasitenin Geliştirilmesi

1.Faz

- Yurtdışı Çalışma Ziyaretlerinin Gerçekleştirilmesi

2.Faz

- Yurtdışı Çalışma Ziyaretleri Raporunun Hazırlanması

2.1.Faz: Yurtdışı Çalışma Ziyaretleri

- Türkiye için Jeotermal seracılık alanında örnek teşkil edebileceği tespit edilen
- Macaristan (3 gün), İspanya (3 gün)
- Jeotermal Seracılık konusunda çalışma yapan kurum/kuruluş, üretici firma ve üniversiteler
- Ülkelerde sektöre yönelik iyi uygulama örnekleri
- Başarılı Jeotermal Seracılık uygulamalarının yerinde incelenmesi

Proje Kapsamı

- 3. İş Paketi: Jeotermal Seracılık Sektörü Mevcut Durum ve Proje Sistem Analizi

1.Faz

- Yurtdışı Ülke Mevzuatlarının ve Destek Sistemlerinin Analizi

2.Faz

- Yurtiçi Sektör Taraması

3.1.Faz: Yurtdışı Ülke Mevzuatlarının ve Destek Sistemlerinin Analizi

Dünyada jeotermal enerji ile sera ısıtmasında ilk 5 içerisine giren (Türkiye hariç) ülkelerdeki;

- Jeotermal seracılık konusunda mevcut durumlarının ortaya konması,
- Ülkemizdeki uygulamalarla kıyaslanması,

amacıyla;

3.1.Faz: Yurtdışı Ülke Mevzuatlarının ve Destek Sistemlerinin Analizi

- Jeotermal kaynak kapasiteleri, kullanım alanları ve oranları,
- Toplam sera varlığı,
- Sera dizaynı ve yapımı için kullanılan standartlar,
- Jeotermal ısıtmalı sera varlığı, (bu seraların tipleri ve teknoloji düzeyleri, bu seralarda üretilen ürünlerin türleri ve üretim miktarları,
- Diğer kaynaklarla ısıtılan sera varlığı,
- Jeotermal seracılık başarı hikâyeleri,
- Jeotermal seracılık sektörünün gelişmesine yönelik mevzuatlar,
- Jeotermal seracılık sektörünün gelişmesine yönelik olarak uygulanan destek mekanizmalarının (desteği sağlayan kurum bilgisi, başvuru şartları, destek limitleri, hibe oranları, desteğin süresi, hangi aşamada neye destek verildiği vb.),

detaylı incelenecek ve raporlanacaktır.

3.2.Faz: Yurtiçi Sektör Taraması

Yurtiçi Kurumsal Paydaş Analizi	• Bakanlıklar • Kurum/kuruluşlar, STK'lar
Yurtiçi Mevzuatın ve Destek Sistemlerinin Analizi	• Jeotermal kaynakların kullanımı ile jeotermal seracılığı destekleyen ve kısıtlayan mevzuat ve teşviklerin tanımlanması
Yurtiçi Sektörel Paydaşlarla Derinlemesine Görüşmeler	• 27 adet sektörel paydaş görüşmesi • Jeotermal seracılık alanında 5 firma; jeotermal dışı kaynaklarla seracılık yapan 3 firma, jeotermal enerji alanında çalışan 3 firma, jeotermal kaynak kullanan 3 kaplıca otel, jeotermal kaynakları ısıtma amaçlı kullanan 2 firma, ,11 ilde Büyükşehir Belediye Meclisi ve İl Özel İdareleri
Ortak Akıl Çalıştayı	• Afyon'da iki gün sürecek olan çalıştay • 60 kişi • Paydaş görüşlerinin alınması ile Jeotermal seracılık sektörünün güçlü ve zayıf yönlerinin ortaya çıkarılması

Proje Kapsamı

- **4. İş Paketi: Ulusal Jeotermal Seracılık Stratejilerinin Oluşturulması**

1.Faz
- Strateji Geliştirme Çalıştayı

2.Faz
- Strateji Belgesi Taslağının Hazırlanması

3.Faz
- Strateji Uzlaşı Çalıştayı

4.Faz
- Strateji Belgesinin Oluşturulması

4.1.Faz: Strateji Geliştirme Çalıştayı

Sektörel paydaşların jeotermal seracılık konusundaki önerilerinin etkin yöntemlerle alınması, ortak rekabet alanlarının tanımlanması ve eylemlerin tespit edilmesi

- Afyon ilinde
- 60 katılımcı
- 2 gün

4.3.Faz: Strateji Uzlaşı Çalıştayı

Amaç; Paydaşların Strateji Belgesi Taslağına ilişkin nihai görüş ve önerilerinin alınması

- TÜSSİDE'de gerçekleştirilecek
- 60 katılımcı
- 2 gün